

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.059/2020/11. szám

A Debreceni Ítéltábla a személyesen eljáró **felperes neve** felperesnek (cím) - az Országos Bírósági Hivatal (Jogi Képviselési Osztály, cím) által képviselt I.rendű alperes neve I. rendű (cím) és II.rendű alperes neve II. rendű (cím) alperesek ellen kártérítés megfizetése iránti perben a Miskolci Törvényszék 19.P.21.106/2019/7. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, míg azt fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - külön felhívásra - 160 000 (százhatvanezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes az ellene ügyvédi tevékenység során elkövetett bűncselekmény vádja miatt indult büntetőeljárás jogerős befejezését követően az 'I.rendű alperes neve' I. rendű alperesnél keresetet terjesztett elő a Legfőbb Ügyészség alperessel szemben közigazgatási jogkörben okozott kár megfizetése jogcímén. Az I. rendű alperes 31.P.22.941/2011/3. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [2] Az ítélettel szemben a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán az I. rendű alperes a per iratait a II. rendű alperes Fővárosi Ítéltáblára terjesztette fel, amely 9.Pf.20.672/2012/2. számú végzésével a per iratait érdemi vizsgálat nélkül visszaküldte az elsőfokú bíróságnak a Pp. 235. § (2) bekezdése alapján. Felhívta az elsőfokú bíróságot, hogy bírálja el a felperes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét, valamint előírta, hogy hívja fel a felperest annak igazolására, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik.
- Az I. rendű alperes 31.P.22.941/2011/7. számú végzésével a felperes teljes személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét elutasította, valamint 2012. április 26. napján kelt 31.P.22.941/2011/7-I. számú végzésével felhívta a felperest, hogy a végzés kézhezvételét követő 15 napon belül csatolja a jogi szakvizsga bizonyítványa másolatát, illetve, amennyiben jogi szakvizsgával nem rendelkezik, 30 napon belül gondoskodjék jogi képviseléséről. Tájékoztatva a felperest, hogy amennyiben a felhívásban foglaltaknak határidőben nem tesz eleget, a 3. sorszámú ítélet elleni fellebbezést elutasítja. A 7-I. számú végzést a felperesnek 2012. május 12. napján kézbesítették. A felperes határidőn belül a bíróság hiánypótlási felhívásának nem tett eleget, az I.

rendű alperes 2015. július 5. napján kelt 31.P.22.941/2011/8. számú végzésével a felperes fellebbezését hivatalból elutasította. A felperes részére a 8. sorszámú végzést 2012. július 16. napján kézbesítették.

- [3] A felperes 2012. augusztus 3. napján a 8. számú végzés ellen fellebbezést és a 7-I. végzésben írt határidő elmulasztása miatti igazolási kérelmet terjesztett elő, amelyet közvetlenül a 'II.rendű alperes neve' II. rendű alpereshez nyújtott be. Csatolta a diplomája hiteles másolatát, valamint szakvizsga bizonyítványát. A II. rendű alperes 2012. augusztus 28. napján kelt iratával a felperes fellebbezését és igazolási kérelmét megküldte a szükséges intézkedések megtétele végett az I. rendű alperesnek, ahol azt 2012. augusztus 30. napján érkezett.
- [4] Az I. rendű alperes a 2012. szeptember 11. napján kelt 31.P.22.941/2011/10. számú végzésével a felperes igazolási kérelmét az objektív határidő elmulasztása miatt elutasította, megjegyezve, hogy a felperes állításait sem igazolta, de amennyiben ténylegesen külföldön tartózkodott, számításra kellett a bíróság felhívására és idézhető címét be kellett volna jelentenie a bírósághoz. A végzés 2012. október 11. napján jogerőre emelkedett. A végzés ellen a felperes 2015. december 1. napján terjesztett elő fellebbezést, melyet annak elkésztése miatt az I. rendű alperes 29. sorszám alatti végzésével hivatalból elutasított, a végzést a II. rendű alperes 2017. április 4. napján kelt 9.Pkf.25.430/2017/3. számú végzésével helybenhagyott.
- [5] A II. rendű alperes 2013. január 8. napján kelt 9.Pkf.26.806/2012/3. számú végzésével helybenhagyta az 'I.rendű alperes neve' P.22.941/2011/8. számú - a 3. sorszámú ítélet ellen benyújtott fellebbezést hivatalból elutasító - végzését.
- [6] A felperes 2017. szeptember 8. napján nyújtott be keresetlevelet az 'I.rendű alperes'-hez, melyben elsődlegesen kérte kötelezni a II. rendű alperest a fellebbezése érdemi elbírálására, és kérte a kiszabott eljárási illeték törlését. E kereseti kérelmét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban Pp.) 235. § (2) bekezdésének és 129. § (4) bekezdésének megsértésére alapította, hivatkozva az 1949. évi XX. törvény 28. Cikkére, az 1976. évi 8. tvr. 2. cikk 3/b) pontjára és az 1993. évi XXXI. törvény 6. és 13. Cikkére (2018. október 12. napján kelt 21.P.552/2018/1. irat). Másodlagos kereseti kérelmében kérte az I. rendű alperes kötelezését 2 000 000 forint bírósági jogkörben okozott nem vagyoni kár és az illeték és perköltség címén felmerült tényleges kára megfizetésére a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban Ptk.) 349. § (1) és (3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság 339/B/2003. határozata alapján. Az alperesek határozatainak jogellenességét állította, mivel az igazolási kérelmet az objektív határidő letelte előtt nyújtotta be a II. rendű alpereshez, aki az áttételről nem a jogszabályi határidőben rendelkezett; az igazolási kérelemre egyébként sem lett volna szükség, mivel a fellebbezés megfelelt a jogszabályi rendelkezéseknek, a per anyagából egyértelműen kiderült, hogy rendelkezik jogi szakvizsgával. Hivatkozott a jogorvoslathoz való, továbbá a tisztességes eljáráshoz fűződő joga sérelmére. A felperes 2019. április 15. napján a keresetét a Pp. 146. § (1) bekezdésére hivatkozással megváltoztatta, elsődleges kereseti kérelmét nem tartotta fenn, de kérte az I-II. rendű alpereseket bírósági jogkörben okozott kár megtérítése jogcímén 2 000 000 forint nem vagyoni kár és 137 800 forint vagyoni kár megfizetésére kötelezni. Állította, hogy az alapperben határidőben benyújtott fellebbezését a másodfokú bíróság az alperesek törvénysértő magatartása miatt nem bírálhatta el, megfosztották a jogorvoslat lehetőségétől, amellyel vagyoni és nem vagyoni kárt okoztak. A Ptk. 349. § és az 1949. évi XX. törvény 57. § (5) bekezdése mellett hivatkozott a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjára is, előadva, hogy az alperesi magatartásból is kifolyólag folyamatos idegfeszültségben él, mert a bíróság ítéletével nem rendezte az elmaradt, nyugdíjba számítható évek sorsát. Munkanélküli lett, adósságokat halmozott fel, több végrehajtás indult ellene. Családja szétesett,

évekkel később is visszahallotta, hogy bűncselekményt követett el. Az újabb pervesztés tovább rontotta a jóhírnevét.

- [7] Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen a felperesi igény elévülését állítva. Hivatkozott arra is, hogy a felperes a rendelkezésére álló valamennyi jogorvoslati lehetőséget nem merítette ki. Az eljárás során jogsértést nem követett el, a másodfokú bíróság iránymutatásának megfelelően járt el, meghozott határozatait a fellebbviteli bíróság helybenhagyta.
- [8] A II. rendű alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte a Pp. 157. § a) és 130. § (1) bekezdés b) pontja alapján, mivel a felperes eredeti keresetében vele szemben nem magánjogi igényt érvényesített, keresetváltotatásnak érvényes kereset hiányában nem volt helye, a keresetkiterjesztés Pp. 51. § szerinti feltételei nem álltak fenn. Érdemben kérte a kereset elutasítását. Szintén hivatkozott a felperesi követelés elévülésére és arra, hogy eljárása jogszerű volt, a felperes személyhez fűződő jogait nem sértette.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy fizessen meg az I-II. rendű alperesek részére 14 000 forint perköltséget, valamint a Magyar Államnak 128 300 forint illetéket.
- [10] Alaptalannak találta a II. rendű alperes permegszüntetés iránti kérelmét és eljárási kifogását, mivel a felperesi keresetkiterjesztésben megjelölt igény összefüggött az eredeti keresetben érvényesített igénnyel.
- [11] Kifejtette, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog nem személyiségi jog, annak megsértése közjogi jogsértés, amelynek polgári jogi vetületét a Ptk. 349. § szabályozza. Amennyiben az eljárási szabálysértést a fél személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt követik el, az emberi méltóság megsértése vagy hátrányos megkülönböztetés állapítható meg, melyre a felperes nem hivatkozott.
- [12] Rögzítette, hogy mivel a felperes a teljes polgári eljárást sérelmezte, az elévülés mindkét alperessel szembeni igény vonatkozásában az alapeljárás befejezésekor (2013. január 8.) kezdődött, függetlenül attól, hogy az I. rendű alperes a kifogásolt eljárási cselekményeket ezt megelőzően foganatosította.
A II. rendű alperessel szemben a felperes közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti keresetet csak 2019. április 15. napján terjesztett elő - korábbi igénye közjogi jellegű volt - így vele szemben igénye elévült.
A felperes az I. rendű alperessel szemben már 2017. szeptember 8. napján benyújtott keresetében is kártérítési igénnyel élt, követelése ekként az I. rendű alperessel szemben nem évült el.
- [13] Az I. rendű alperes ugyan valóban nem döntött a fellebbezésben előterjesztett költségmentesség engedélyezése iránti kérelemről, azonban az iratok Pp. 235. § (2) bekezdésén alapuló visszaküldését követően ezt pótolta, így a kárt elhárította. A költségmentességet elutasító végzéssel szemben a felperes jogorvoslatot nem terjesztett elő, így a kártérítési felelősség speciális feltétele hiányzik. A jogi szakvizsga bizonyítvány benyújtására a másodfokú bíróság iránymutatásának megfelelően hívta fel a felperest, amely végzésnek a felperes nem tett eleget, igazolási kérelmét elkésetten nyújtotta be. Az I. rendű alperes úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben elvárható, eljárási cselekményeivel okozati összefüggésben a felperes személyhez fűződő jogai nem sérültek, a felperes keresete ezért vele szemben alaptalan.
- [14] A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az I-II. rendű alperesek egyetemleges kötelezését 2 000 000 forint bírósági jogkörben okozott kár megfizetésére.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettség megsértésével nem fejtette ki a felperes azon tényállítására adott jogi álláspontját, hogy az alperesek az előzményi eljárásban jogorvoslati jogától fosztották meg, megsértették a tisztességes eljáráshoz való jogát. Ezen igényét nem személyiségi jogi perként, hanem államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti igényként terjesztette elő. Az elsőfokú bíróság e körben figyelmen kívül hagyta az 57/1991. (XI.8), 71/1998. és 23/1998. (VI.9.) AB határozatokat. Hivatkozott az 1976. évi 8. Tvr.-rel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Emberi Jogok és Alapvető Szabadságjogok Védelméről szóló Rómában 1950. november 4-én kihirdetett Egyezmény 6. és 13. Cikkére. Nem vitatta, hogy a jogorvoslathoz, tisztességes eljáráshoz való jog nem személyiségi jog. Továbbra is hangsúlyozta, hogy igazolási kérelmét az objektív elévülési határidőn belül nyújtotta be a II. rendű alpereshez, aki azt csak 27 nap elteltével továbbította az eljárásra jogosult bírósághoz, ebből következett, hogy azt elkészttség miatt elutasította az I. rendű alperes.

A tényállást az elsőfokú bíróság hiányosan állapította meg, mert nem rögzítette a kereseti kérelem benyújtásának időpontját, az azt követően a bíróság részéről teljesített intézkedéseket, valamint, hogy a II. rendű alperes hosszú időn keresztül csak alaki védekezést terjesztett elő, továbbá az ítélet nem tartalmazza a felperes kereseti kérelmének jogi indokai között az Alkotmány 57. § (1) és (5) bekezdésére és a 7/2013. (III.1.) AB határozatra, továbbá a tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértésére való hivatkozást. Kérte a tényállás kiegészítését a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 317. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

Keresetét mindkét alperessel szemben az elévülési időn belül terjesztette elő, a bíróság a kereset jogcíméhez nincs kötve, ezért nincs annak jelentősége, hogy eredetileg a II. rendű alperessel szemben rossz jogcímet jelölt meg. Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés keresetében a személyiségi jogok sérelmét nem vizsgálta, így nem értékelte, hogy három év munkaviszony kiesett az életéből.

Az alapper irataiból egyértelmű, hogy a felperes rendelkezett jogi szakvizsgával, az elsőfokú bíróság ennek vizsgálata nélkül csak azt vette figyelembe, hogy az alapeljárásban az I. rendű alperes felhívására azt határidőben nem csatolta. E körben a tényállás hiányos. Iratellenesen állapította meg továbbá az ítélet, hogy az alapeljárásban az objektív határidőn túl terjesztette elő igazolási kérelmét.

- [15] Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy jelen perben a 2016. évi CXXX. törvény nem alkalmazható. Az elsőfokú bíróság a felperesi fellebbezéssel szemben részletes indokolást ad a felperes tisztességes eljáráshoz való jog megsértésére alapított keresetének megalapozatlanságára. Az I. rendű alperes az alapperben úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben elvárható volt, a kifogásolt eljárási cselekményekkel a felperes személyiségi jogai nem sérültek. Habár az elsőfokú eljárásban a felperes megjelölte a Ptk. 84. § (1) bekezdését is, ez azonban keresete módosításaként nem értelmezhető, mivel nem jelölte meg, hogy ezzel kapcsolatban milyen igényt kíván érvényesíteni, igényét kártérítési igényként kell kezelni. A jogorvoslati lehetőségek kimerítésének hiányában a Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdésére alapított kereset nem lehet alapos.
- [16] A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében szintén az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak fellebbezett része tekintetében. Kiemelte, hogy nem vagyoni kár megtérítésére csak az tarthat igényt, akinek személyiségi jogát megsértették, a tisztességes eljáráshoz való jog pedig nem személyhez fűződő jog. Hangsúlyozta, hogy a II. rendű alperessel szemben a felperes igénye elévült, a felperes jóhírnévét nem sértette, életminőségének romlását nem idézte elő cselekményeivel.
- [17] Az ítélet tábla a felperes fellebbezését a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Korm. rend. 29. § alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés nem alapos.

- [18] A felperes fellebbezése az elsőfokú ítélet vagyoni kártérítés iránti kereset elutasító részét nem támadta, fellebbezés hiányában ezen rendelkezést az ítéletábra a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján nem érintette.
- [19] Az ítéletábra a felperesi fellebbezésre tekintettel mindenekelőtt rögzíti, hogy jelen perben a keresetlevél benyújtásának időpontjára (2017. szeptember 8.), a 2016. évi CXXX. törvény 630. § (1) bekezdésére tekintettel az 1952. évi III. törvény rendelkezései irányadóak, a felperes 2016. évi CXXX. törvényre való fellebbezési hivatkozásai nem vizsgálhatóak.
- [20] Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményeként, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével a kereset elbírálásához szükséges tényállást helytállóan állapította meg, az kiegészítésre nem szorul. A Pp. 221. § (1) bekezdése szerinti teljes körű ítéleti indokolás valóban tartalmaz pertörténetet is annyiban, hogy röviden ismerteti a kereseti kérelmet, az ellenkérelmet, az esetleges viszontkeresetet, eljárási vagy beszámítási kifogást. Az egyes perbeli cselekményeket azonban csak annyiban szükséges rögzíteni, amennyiben annak az érdemi döntés bármely eleme szempontjából jelentősége van. Alaptalanul hiányolta ezért a felperes az elsőfokú bíróság által a tárgyalás kitűzése előtt végzett eljárási cselekmények, vagy a II. rendű alperes perbeli eljárásának rögzítését. A kereseti kérelem rögzítése is csak annak lényeges tartalma tekintetében szükséges, nem képezi az ítélet tartalmát a felperes jogi indokainak szöveghű megismétlése, az ítélet jogi indoklásának azonban ki kell térnie a keresetben hivatkozott nemzeti és nemzetközi rendelkezések alkalmazhatóságára, az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokra, azok értelmezésére.
- [21] A keresetben, keresetmódosításban és fellebbezésben egyaránt homályos, következetlen, ellentmondásos a felperes által érvényesíteni kívánt jog megjelölése, valamint az érvényesíteni kívánt jog, az előadott tényállás és a kereseti kérelem közötti jogi összefüggés levezetése. A felperes keresetét megalapozó jogszabályként a Ptk. 349. § rendelkezéseit és a tisztességes eljárást, valamint jogorvoslatihoz való jogot biztosító hazai és nemzetközi rendelkezéseket egyaránt felhívta, továbbá hivatkozott a Ptk. 84. § rendelkezéseire is, ezen hivatkozások egymáshoz való viszonyának kifejtése nélkül. Egyrészt állította az eljárási szabályok megsértését, másrészt a döntés téves, jogszabályba ütköző jellegét. Az anyagi jogilag téves határozatra történő hivatkozás valóban a Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdése alapján ítélandó meg, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére alapítottan ugyanakkor a Pp. 2. § (1) és (3) bekezdése szerint van helye kártérítésnek (itt jegyzi meg az ítéletábra, hogy a felperes által felhívott Római Egyezményben foglaltak sérelmére, mint jogalapra kártérítési igény nem alapítható, figyelemmel arra, hogy az a hatályos jog részévé vált). A Pp. 2. § (3) bekezdésére alapítottan kártérítés kizárólag eljárási jog megsértésére alapítható, az objektív szankció, a kártérítésnek azonban ezen esetben is csak akkor van helye, ha a sérelem jogorvoslati eljárásban nem orvosolható (BDT2009.1976.).
- [22] Az alperesek védekezésére tekintettel a bíróságnak elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a felperesi igény elévülése bekövetkezett-e, hiszen az elévült követelés bírósági úton nem érvényesíthető, a követelés elévülése esetén annak érdemi vizsgálata szükségtelenné válik. (BH2013. 189). Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt akként állást, hogy a felperes kártérítési igénye (valamennyi jogalap tekintetében) a II. rendű alperessel szemben elévült, míg az I. rendű alperes vonatkozásában az elévülés nem következett be. A fellebbezésben iratellenesen állította a felperes, hogy már a 2017. szeptember 8. napján előterjesztett keresetben is egyértelműen közigazgatási jogkörben okozott kártérítés iránt érvényesített igényt mindkét alperessel szemben. A felperes ekkor benyújtott keresetlevelében a homályos és következetlen jogi indokolást követő

petitumban, és azt követően a bíróság végzésre adott hiánypótlásban a II. rendű alperessel szemben az 1949. évi XX. törvény 28. Cikkére, az 1976. évi 8. tvr. 2. cikk 3/b) pontjára és az 1993. évi XXXI. törvény 6. és 13. Cikkére hivatkozva kizárólag a fellebbezése érdemi elbírálására kötelezés, és a kiszabott eljárási illeték törlése iránti igényt érvényesített, kártérítés megfizetése iránti igénye kizárólag az I. rendű alperessel szemben volt. A bíróság ugyan jelen eljárásban a felperes által megjelölt jogcímhez valóban nem volt kötve, azonban a Pp. 3. § (2) bekezdése és 215. § alapján a kereseti kérelemhez igen, a felperes ezen keresete alapján kártérítésben a II. rendű alperes nem volt marasztalható. A kereset e tartalma - függetlenül attól, hogy az eredményre nem vezethetett - nem egyezik azzal a kártérítési igénnyel, amelyet a keresetváltoztatást követően a II. rendű alperessel szemben előterjesztett, egyáltalán nem is pénzbeli marasztalásra irányul, ekként az elévülés szempontjából jelentőséggel nem bír. Egy tényállás alapján a jogosult különböző jogokat érvényesíthet, a kártérítés csupán ezek egyike, tartalmában más jellegű követelés előterjesztése az önálló kártérítési igény érvényesítéseként nem értelmezhető.

[23] Megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperes keresete a II. rendű alperessel szemben érdemben is megalapozatlan mind a Ptk. 349. §, mind a Pp. 2. § (3) bekezdése alapján.

A Pp. 73/C. § (4) bekezdése alapján a jogi szakvizsgálattal rendelkező félnek a jogi szakvizsga megszerzését igazoló okiratot (annak hiteles másolatát) az adott eljárási szakaszban történő első jelentkezésekor a bíróságnak be kell mutatnia vagy a beadványához csatolnia, azaz kifejezetten igazolási kötelezettséget ír elő. Nem jelenti az eljárási jogok sérelmét, ha a bíróság ennek megfelelően a jogi szakvizsga meglétének igazolására hívja fel a saját ügyében eljáró felet, és ennek elmulasztása esetén a törvényben írt jogkövetkezményeket alkalmazza.

A Pp. 109. § (1) bekezdés értelmében az igazolási kérelmet - a fellebbezési határidő elmulasztása miatti igazolás kivételével - azon bíróság bírálja el, amelynek eljárása alatt a mulasztás történt, jelen esetben ez az I. rendű alperes volt. A fellebbezést - ahogyan arról a végzés is megfelelően tájékoztatta a felperest - a Pp. 234. § (2) bekezdése alapján szintén az elsőfokú bíróságnál kell előterjesztetni. Amennyiben azt a fél ennek ellenére máshová nyújtja be, a beadás időpontjának azt a napot kell tekinteni, amikor a fellebbezés az elsőfokú bírósághoz érkezett (BH1993.102.). A tévesen más bírósághoz benyújtott fellebbezésre a Pp. 129. § rendelkezései nem alkalmazandók. Ezen jogszabályi rendelkezések ismerete a jogi képviselőként eljáró felperestől elvárható, amennyiben ennek ellenére fellebbezését és igazolási kérelmét nem a megfelelő helyre nyújtja be, úgy ennek következményeit másra nem háríthatja.

[24] A bírósági jogkörben okozott kár megtérítésének speciális feltétele a kár elhárítására alkalmas jogorvoslat igénybevétele. A felperes a keresetét részben arra alapította, hogy hivatkozása szerint objektív határidőn belül előterjesztett igazolási kérelmét az I. rendű alperes a határidő elmulasztása miatt elutasította. Az I. rendű alperes a felperes igazolási kérelmét elutasító 31.P.22.941/2011/10. számú végzése ellen ugyanakkor a felperes törvényes határidőn belül jogorvoslással nem élt. A 2012. szeptember 11. napján kelt végzés ellen a felperes által 2015. december 1. napján előterjesztett fellebbezés e körben nem releváns, mivel az elkészen benyújtott fellebbezés folytán a másodfokú bíróság érdemben nem vizsgálhatta a fellebbezésben foglaltakat, így az nem tekinthető a határozat elleni jogorvoslat igénybevételének. A kártérítés megfizetésének speciális előfeltétele ekként hiányzik.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy a fent már kifejtettek szerint a felperes igazolási kérelmét nem terjesztette elő határidőben, hiszen - a fellebbezéshez hasonlóan - amennyiben azt a fél tévesen nem az annak elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnál terjeszti elő, a beadás időpontjának azt a napot kell tekinteni, amikor az az elsőfokú bírósághoz érkezett, ez pedig az objektív határidő leteltét követő időpont. A késedelem pedig a fent már írtak szerint a felperesnek felróható, hiszen igazolási kérelmét a jogszabályi rendelkezések ellenére nem az annak elbírálására

hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnál terjesztette elő. A Ptk. 340. § (1) bekezdése értelmében pedig a károsult e közrehatása akkor is kizárná a kártérítési felelősséget, ha az alperes jogellenes, felróható magatartása kimutatható lenne. Az I. rendű alperes végzése ugyanakkor emellett arra vonatkozó indokolást is tartalmazott, hogy az igazolási kérelem annak határidőben való előterjesztése esetén sem lenne alapos, erre vonatkozóan a felperes keresete jogi indokolást nem is tartalmazott, annak jogellenességét nem állította.

- [25] Amennyiben a perben a jogi képviselő kötelező, a jogi szakvizsgával rendelkező fél saját ügyében képviselő nélkül járhat el, azonban ezen feltétel fennállását a törvényben meghatározott módon kell igazolnia. A Pp. 73/C. § (4) bekezdésének megfelelően ezért köteles csatolni a jogi szakvizsga megszerzését igazoló okirat vagy annak hiteles másolatát, illetőleg az esetleges mentességet igazoló okiratokat. Az I. rendű alperes ezen jogszabályi rendelkezésnek megfelelően járt el, amikor felhívta a felperest az okirat pótlólagos csatolására. A fellebbezésben foglaltakkal szemben nem annak van tehát jelentősége, hogy a felperes ténylegesen rendelkezett-e jogi szakvizsgával, hanem annak, hogy azt a jogszabályban előírt módon a bíróság által hiánypótlásra adott határidőben igazolta-e. Ezért a felperes fellebbezésében a szakvizsga tényleges meglétére vonatkozó ítéleti megállapítás elmaradását alaptalanul sérelmezte. Az elsőfokú eljárásban az igazolást a felperes nem csatolta, de az nem is volt szükséges, hiszen a Pp. 73/A. § (1) bekezdés bb) pontja szerint a közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítése iránti perekben a törvényszék előtti eljárás során a jogi képviselő nem volt kötelező. A Pp. 73/A. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel azonban a fellebbezést előterjesztő felperes már jogi képviselővel volt köteles eljárni, ezért a szakvizsga meglétét a fellebbezéshez kapcsolódóan kellett a jogszabályban előírt módon igazolnia, ez a fellebbezés kötelező kelléke volt. Az elsőfokú bíróság ugyan előbb elmulasztotta ennek csatolására felhívni a felperest, azonban a másodfokú bíróság utasítására ezt pótolta. Ugyanakkor a részére engedélyezett határidőben a felperes a 73/C. § (4) bekezdésének megfelelően a szakvizsga meglétét nem igazolta, amelynek következménye a fellebbezés hivatalbóli elutasítása a Pp. 73/B. § (4) bekezdése szerint, függetlenül attól, hogy ténylegesen a saját ügyében eljáró felperes rendelkezett-e szakvizsgával.
- [26] Az I. rendű alperes eljárása során tehát a felperes a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő ún. részjogosítványai (a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás tisztességessége, a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és pártatlanság kívánalma, a fegyverek egyenlősége), jogorvoslathoz való joga nem sérült, fellebbezését érdemben saját felróható magatartására tekintettel, a jogszabályoknak megfelelően nem bírálták el. A fent kifejtettek szerint a Ptk. 349. §-on alapuló kárfelelősség sem állapítható meg.
- [27] A felperes az elsőfokú eljárás során hivatkozott a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjára is, e körben rögzíti az ítélőtábla az alábbiakat. Bírósági jogkörben eljárva személyiségi jogot sértő magatartás valósul meg, ha a bíróság olyan jogszabályt alkalmaz tévesen, amely közvetlenül személyiségi jogot érint, vagy a téves jogalkalmazás önmagában megvalósítja a személyiségi jogsértést. Egyéb téves jogalkalmazás abban az esetben valósít meg személyiségi jogsértést, ha az egyben a károsult személye elleni támadásként értékelendő (BDT2016.3575). A bírósági jogkörben okozott nem vagyoni kár megtérítése iránti igény elbírálása során tehát a Ptk. és 84. § együttesen alkalmazandó. Kártérítési felelősséget a felróható és a bírósági tevékenységgel összefüggő személyhez fűződő jog sérelmét eredményező jogellenes magatartás vagy mulasztás alapoz meg (SZIT Pf.II.20.192/2017/8.) Jogellenes és felróható magatartás hiányában a felperesi kereset ezen jogszabályhely alapján sem megalapozott.

Rámutat továbbá az ítélet tábla, hogy a felperes által fellebbezésben kiemelt, illetőleg elsőfokú eljárásban felsorolt sérelmek (így a három év munkaviszony-, biztosítási viszony kiesése, munkanélküliség, adósságok felhalmozódása, esetleges negatív megítélés) amellett, hogy nem bizonyítottak, nem az I. és II. rendű alperes előtt folyt polgári peres eljárással, hanem a felperes ellen indult büntetőeljárással állnak ok-okozati összefüggésben.

- [28] Az ítélet tábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [29] A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megtéríteni a le nem rótt fellebbezési illetéket.
Az alperesek másodfokú eljárással felmerült költség megtérítésére nem tartottak igényt.

Debrecen, 2020. május 19.

Dr. Veszprémy Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -